

PLENO DO EXCMO. CONCELLO.- NUM. 11

SESION EXTRAORDINARIA 5 DE AGOSTO DE 2013

ASISTENTES

POLO GRUPO MPAL. DO PSdeG-PSOE

Excmo. Sr. Alcalde
Abelairas Rodríguez, Isaura
Díaz Vázquez, Raquel
Fernández Pérez, José Manuel
Lago Rey, Mª Jesús
López Font, Carlos
Regades Fernández, David
Rivas González, Angel
Rodríguez Díaz, Santos H.
Silva Rego, Mª Carmen

POLO GRUPO MUNICIPAL DO BNG

Alonso Pérez, Fco. Xabier
Velo Ríos, Iolanda M^a

POLO GRUPO MPAL. DO PARTIDO POPULAR

Alonso Alonso, Alexia María
Álvarez Pérez, José Luís
Beiro Diz, Pablo
Bernárdez de Dios, Antonio
Cendón Alonso, Mª Teresa
Egerique Mosquera, Teresa
Fidalgo Iglesias, Miguel
Figueroa Vila, José M.
García Míguez, Mª Angeles
Iglesias Bueno, Marta
Pérez Dávila, Alejandro
Relova Quinteiro, Roberto F.

NON ASISTEN:

Rodríguez Escudero, Cayetano
Domínguez Olveira, Santiago
Araújo Pereira, Marcos

No salón de Plenos da Casa do Concello de Vigo, ás dez horas e once minutos do día cinco de agosto do ano dous mil trece, coa Presidencia do Excmo. Sr. Alcalde, D. Abel Ramón Caballero Álvarez, e asistencia dos concelleiros Sres. e Sras. Abelairas Rodríguez, Alonso Alonso, Alonso Pérez, Álvarez Pérez, Beiro Diz, Bernárdez de Dios, Cendón Alonso, Díaz Vázquez, Egerique Mosquera, Fernández Pérez, Fidalgo Iglesias, Figueroa Vila, García Míguez, Iglesias Bueno, Lago Rey, López Font, Pérez Dávila, Regades Fernández, Relova Quinteiro, Rivas González, Rodríguez Díaz, Silva Rego e Velo Ríos, actuando como Secretario Xeral do Pleno que asina D. José Riesgo Boluda, constituíuse o Pleno da Excma. Corporación en sesión EXTRAORDINARIA conforme á convocatoria e segundo a orde do día remitida a todos os Sres. e Sras. concelleiros e concelleiras coa antelación legalmente requirida. Está tamén presente o Interventor Xeral Municipal, don Luis García Álvarez.

O Presidente declara aberta a sesión en primeira convocatoria e procédese a tratar o asunto da orde do día.

A PRESIDENCIA: Antes de iniciar a orde do día faremos se lles parece ben aos membros do Pleno un minuto de silencio despois de declarar sesión pública, constatar quorum, manteremos un minuto de silencio en memoria das vítimas do accidente ferroviario de Santiago de Compostela.

Mantense un minuto polas vítimas do accidente ferroviario de Santiago de Compostela.

ÚNICO (125).- INFORME ANUAL DA COMISIÓN DE QUEIXAS E SUXESTIÓNS SOBRE O FUNCIONAMENTO DA ADMINISTRACIÓN MUNICIPAL E INFORME DO VALEDOR DO CIDADÁN CORRESPONDENTE Ó ANO 2012. REXISTRO PLENO 696/1101.

ANTECEDENTES.- Por escrito de data de entrada no Rexistro do Pleno do 9 de xullo, número 696/1101, o secretario da comisión informativa de Queixas e Suxestións, coa conformidade do presidente, emite certificación acreditativa da devandita comisión na súa sesión do día 8 de xullo, na que se ditaminou favorablemente o informe anual do ano 2012 así como o informe do Valedor do Cidadán para ser presentados perante o Pleno da Corporación.

A PRESIDENCIA: Damos a benvinda en primeiro lugar ao Valedor do Cidadán, D. Luís Espada, agradecéndolle a súa presenza e o esforzo por expoñer o traballo de seu realizado durante todo este tempo.

Como é habitual comezamos co informe do presidente da Comisión especial de suxestións. Breve intervención, por favor, e logo intervirá o Sr. Valedor sen límite de tempo.

SR. RIVAS GONZÁLEZ: Con gran agrado comparezo unha vez máis diante deste Pleno para facer o balance anual da Comisión de Queixas e Suxestións, nesta ocasión para expor o análise feito por esta Comisión ao longo do ano 2012.

Hoxe quixera destacar o esforzo que día a día está realizar o noso equipo de Goberno municipal na procura da mellora desta cidade e na modernización dos procedementos da participación cidadá.

Dende este goberno responsabilizámonos do noso traballo, estamos agora na procura de xerar confianza na cidadanía, a nosa prioridade é a cidade e o benestar do cidadá, queremos facilitar unha comunicación fluída entre a administración e administrado, queremos que a cidadanía se sinta escoitada e sexa partícipe nas nosas decisións.

Este goberno comprometeuse, nos inicios da anterior lexislatura, entre outros aspectos a resolver o maior número de queixas e reducir o tempo medio de finalización dos expedientes. Estes obxectivos foron acadados con fartura, posto que seis anos despois se alcanzaron e o maior logro está no tempo de tramitación que se reduciu nun 70%, pasando dos 240 días de media de resolución no ano 2007, a 77 días no ano 2013, repito, de 240 días no ano 2007 a 70 días no ano 2012 como podemos ver nesta gráfica. Todo un logro, non sería posible sen as políticas de traballo en equipo que aplicou o noso goberno municipal aunando o esforzo do noso Alcalde, dos nosos concelleiros/as, dos nosos funcionarios/as e por suposto dos veciños/as de Vigo. Quixera agradecerlle nesta ocasión na achega e na aprobación do seu expediente de queixas anual a súa contribución a toda achega aos membros desta Comisión, a dona Iolanda Veloso, a don Santiago Domínguez, a dona Teresa Egerique e ao Valedor do Cidadán don Luís Espada Recarei, o cal exporá a continuación o seu Informe anual.

Destacar que as queixas, no ano 2012 reducíronse un 20%, un número de queixas recollidas pasando de 10.913 a 8.775, os números amosan que a cidadanía viguesa atópase conforme coa xestión realizada polo goberno municipal, as decisións son acertadas e os veciños/as de Vigo séntense, o máis importante, escoitados. Os departamentos de Fomento, Limpeza e Seguridade e Circulación e Transporte son os que recollen o maior número de demandas e tamén os que resolven a maior porcentaxe destas superando estas o 75%. A cidadanía preocúpase nos seus contornos a maior parte pola conservación do bo estado das calzadas e das beirarrúas, así como da limpeza das cunetas e do mantemento da seguridade vial.

Dicir, en canto as Queixas resoltas, están por riba dun 82%, sendo estas cifras todo un logro que ano tras ano vemos como imos superando as metas que esta comisión fixou como obxectivos. A canle preferida pola cidadanía para comunicarse coa administración é o teléfono, destacando a importancia da labor do servizo 010, así como o emprego de Internet segue collendo forza e está a experimentar un pulo importante nestes últimos anos. En canto as Suxestións, reduciuse o número en un

11%, a colocación de bolardos a humanización de rúas e a recolocación de colectores de lixo, centran as principais recomendacións da poboación viguesa, a correcta sinalización da nosa cidade, os lugares humanizados e o ornato de Vigo estanse a converter nunha constante na interrelación administración-administrado de Vigo.

En canto aos parabéns incrementáronse e dirixínxese fundamentalmente ás áreas de Benestar Social, Limpeza, de Parques e Xardíns, Participación Cidadá e Fomento, hai que dicir que o número de parabéns incrementouse nun 15% con respecto ao ano pasado, e un 54% con respecto ao inicio da Lexislatura, os vigueses/as fanse cargo da atención prestada e valoran a extraordinaria redución no tempo de tramitación dos expedientes.

Termino xa cun chamamento a tódolos veciños/as da nosa cidade para que sigan a implicarse nos nosos proxectos e a depositar a confianza na nosa xestión, a cal facemos con claridade posible e seguindo o criterio de transparencia e proximidade, establecido ao longo de toda esta lexislatura, polo goberno municipal. O noso balance é positivo, tradúcese nunha mellora na cidade de Vigo e da calidade de vida, conseguimos que Vigo se convertese nunha cidade fermosa e queremos que o siga sendo ao longo do tempo.

Deseguido o Valedor do Cidadán, don Luís Espada Recarey, expón o texto do seu informe anual:

SR. ESPADA RECAREI: De acordo co Regulamento Orgánico da Comisión Especial de Suxestións e Reclamacións e do Valedor do Cidadán no seu título II artigo 8, este anualmente, mediante informe, dará conta da súa xestión á Comisión, informe que se acompañará ao que preceptivamente leve a Comisión ao Pleno. Por outra banda elaborará aqueles outros informes e memorias que estime oportunas.

O Valedor non xorde da desconfianza na xestión municipal xa que o seu obxectivo é, ao fin e ao cabo, equilibrar as actuacións das distintas instancias, integrando no maior grao posible os dereitos de cada individuo coas esixencias colectivas do Concello e do seu ámbito social, mellorando as relacións entre os diferentes colectivos e persoas que forman parte da comunidade viguesa.

No ano 1809 na Suecia creouse a figura do “ombudsman”, a palabra “ombu” refírese a unha persoa que está habilitada para actuar por outro, e xorde neste país escandinavo hai máis de douscentos anos, constitucionalmente como mandatario daquel parlamento na función de control do seu executivo, isto é unha figura portadora dos dereitos dos particulares fronte á actuación dos poderes públicos. Figura cuxo

cometido consiste en defender aos individuos contra os abusos da administración, figura que asentou en toda Europa adaptándose ás peculiaridades de cada país. Esta supervisión, hoxe, esténdese a toda a actividade da administración e a da quen rexa os seus axentes, deste modo non se limita so aos actos suxeitos as normas administrativas senón que tamén afecta a chamada mala administración, atrasos, falta de atención, desleixo, negligencia, máis como moda o xurista “Grant” considerou como un sino dos tempos e a figura, do Defensor do Pobo, garantía non xurisdiccional, proclama que esta figura fai que a cidadanía sinta moita máis próximas e vivos os elementos positivos da democracia.

A función principal é de evitar tanto como sexa posible os recursos a institucións xudiciais por causa dos conflitos que se producen no ámbito local, utilizando procedementos áxiles e gratuítos, doados de flexibilidade.

O Informe anual que todo Valedor ten que presentar diante do órgano de que depende, constitúe o principal dos mecanismos de que dispón para persuadir as autoridades administrativas e conseguir así a afectividade necesaria.

O desenvolvemento metodolóxico deste informe está dividido en catro partes diferenciais, na primeira parte son descritas as actuacións de oficio, na segunda parte dáse conta das principais conclusións do quinto Encontro Estatal de Defensorías Locais, celebrado en Barcelona, así como a participación do programa do 2012.

As actuacións a instancia de parte son pormenorizadas nunha terceira parte e unha cuarta parte faise un resumen estadístico da páxina web, da oficina do Valedor do Cidadán e finalmente recóllese unha reflexións de carácter xeral e específica a modo de recomendacións.

De acordo con este esquema, comezamos coa antedita primeira parte Actuacións de oficio, son aquelas realizadas a iniciativa da propia institución do Valedor do Cidadán, feito que se pon de manifesto na publicación de monografía ou informes sobre algúns temas que afectan globalmente á comunidade viguesa, como consecuencia das consultas e queixas presentadas en relación a un tema determinado.

As Monografías publicadas foron tres: discapacidade, perspectiva comparada e estudo específico do municipio de Vigo, este estudo sobre a discapacidade e inserción social, iniciado a finais do 2011 e finalizado en outubro de 2012, foi levado a cabo cunha metodoloxía de enquisas semellante ao anterior sobre a pobreza e exclusión social que tivo en conta os tres grupos sociais máis directamente implicados. En primeiro lugar, co obxectivo de coñecer a percepción da cidadanía sobre a discapacidade, realizáronse enquisas entre os habitantes de Vigo, que proporcionan unha visión global do coñecemento que teñen as persoas desta temática e sobre as súas actitudes

con respecto ao colectivo de discapacitados, e por iso tomouse como referencia as experiencias europeas publicadas sobre o tema, realizando unha análise da situación local con perspectiva global europea.

En segundo lugar, é unha relación coa experiencia que poden achegar as persoas con discapacidade, foi deseñado un cuestionario mediante o cal se puido investigar distintos aspectos de gran relevo para este colectivo como son as características da súa situación laboral, o nivel educativo o transporte máis utilizado, as prestacións económicas dispoñibles e outras medidas de apoio. Outras variables analizadas son as realizadas como o tipo de asistencia e coidados persoais recibidos, situación de necesidade que obriga a coñecer para implementar eficazmente políticas activas e outras medidas de inserción social.

E no terceiro e último apartado formalízase os resultados dos cuestionarios realizados aos responsables das entidades especializadas na atención das persoas con discapacidade, baixo a firme crenza de que posúe un amplo coñecemento deste tema, e para iso solicitouse a súa opinión sobre os temas que afectan directamente a estas asociacións no seu traballo diario como o grao de compromiso das administracións públicas ou os efectos das crise económica. Tamén se considerou importante a experiencia destas persoas relativamente ao seu coñecemento sobre os problemas e dificultades con que se atopan as persoas con diversidade funcional, e cada unha destas partes achega unha información, achamos que valiosa para identificar e analizar o amplo conxunto de problemas dende distintas ópticas, e a súa comparación nalgúns apartados con datos publicados na Unión Europea, España e Galicia.

O segundo traballo foi o Indicador de sustentabilidade B-7, Xestión sustentable da autoridade local e as empresas locais, Aplicación o municipio de Vigo. Co obxecto de coñecer o equilibrio social-económico-medioambiental dunha cidade como Vigo a Valedoría do cidadán levouse a cabo mediante actuacións de oficio, unha serie de estudos que se limitan a aplicación dos puntos comúns europeos de sustentabilidade, que serven para determinar a nosa situación actual do municipio e a súa evolución dentro dos parámetros que configuran a sustentabilidade.

Ata o 2012 foron analizados, editados os seguintes indicadores: satisfacción da cidadanía coa comunidade local, contribución local á mudanza climática, mobilidade local e transporte de pasaxeiros, acceso da cidadanía ás zonas verdes públicas e servizos locais, calidade do aire da localidade, desprazamento dos nenos entre a casa e a escola, contaminación sonora, utilización sustentable do chan e produtos que proven a sustentabilidade. Dado que o único indicador aínda sen estudar é o B7 e por isto se procedeu a súa determinación culminando así unha serie de dez indicadores

comúns europeos de sustentabilidade relacionados con Vigo. Este indicador B7 é referido a xestión de sustentable da autoridade local e das empresas locais, expresase como o porcentaxe de organizacións públicas e privadas que adoptan e utilizan procedementos de xestión ambiental e social. O seu obxectivo áchase en promover as tecnoloxías limpas e mellorar a calidade de auga e o do aire, concienciar ás empresas da necesidade de adherirse a un programa de xestión ambiental ou social coas vantaxes que isto comporta. Para o seu cálculo rexistráronse todas as organizacións, grandes empresas e PEMES, que adoptan e empregan este procedemento, tales como as normas ISO 14.000 a EMAS, SAE 80, 400, a 1000, pois son ferramentas da xestión ambiental voluntarias certificadas dentro da Unión Europea ou Comité Internacional. A partir destes datos determinouse o indicador global de sustentabilidade B7 para o municipio de Vigo, obténdose un valor de 0,94 que resulta bastante alto, xa que cando se comezou a empregar este indicador, a mediados do 2002, os valores máis altos eran 0,79 nalgunhas cidades do norte de Europa. O estudo mostra tamén o resultados distribuídos por tipo de norma e de sectores, ben como unha comparativa con outras cidades europeas.

Terceiro, foi indicadores de sustentabilidade local, aplicación ao municipio de Vigo e análise comparado con municipios españois e portugueses. Dáse a coñecer, o libro que teñen vostedes, as principais conclusións deste estudo que se presenta agora, iniciado o pasado ano e que foi recentemente finalizado, trátase dunha aplicación ao municipio de Vigo, dos indicadores de sustentabilidade local desenvolvidas para o OSE, o Observatorio de Sustentabilidade de España. A razón da realización deste estudo áchase en que, dado que ningún municipio galego participaba na rede de observatorios da sustentabilidade do Observatorio de España, a oficina do Valedor do Cidadán a través do seus estudos sobre sustentabilidade expostos nas edicións de 2010 e 2012 no Congreso Nacional de Medio Ambiente (CONAMA), iniciou os trámites para incorporarse a esta rede que culminaron este ano, remitindo os dezaseis indicadores aplicados ao municipio de Vigo conforme aos parámetros definidos polo Observatorio de Sustentabilidade de España.

Poren, recentemente, comunicáronse que a OSE (Observatorio de Sustentabilidade de España) cesaba a súa actividade o 31 de maio, desta maneira frústrase a posibilidade de que cunha cidade galega entre a facer parte de forma plena desta rede, no caso de que sexa retomada no futuro continuaríase a colaboración con esta iniciativa. A non poderse publicar os datos de Vigo xunto cos demais municipios pertencentes á rede de observatorio de sustentabilidade polas razóns ante ditas, e dado que o traballo por parte da obriga do cidadán estaba acabado, considerouse acado realizar esta

monografía que se presenta e dar a coñecer así as peculiaridades do municipio de Vigo, xunto coas de outros municipios ou redes de observatorio de sustentabilidade. O estudo que se presenta, recolleu en gran parte a textualidade narrativa do traballo indicadores de sustentabilidade de municipios españois e portugueses, editado en novembro de 2012 pola Rede de observatorio de Sustentabilidade, ao que foron incorporados os datos do municipio de Vigo en cada un dos dezaseis indicadores definidos como sustentabilidade dos municipios que fan parte da rede.

Por outra banda, e para dar testemuño das opinións que a disolucións da rede suscitou entre os seus membros, no Anexo II pormenorízanse as opinións da maioría dos seus integrantes sobre esta decisión política que se espera que non sexa definitiva.

Parte dúas. Outras actuacións.

Encontro Estatal de Defensores Locais en Barcelona. Nos días 3 e 5 de outubro de 2012 celebrouse en Barcelona o V Encontro Estatal de Defensores Locais, fórmulanse en tres grupos de traballo, o Defensor Local da Cidadanía perante a Exclusión Social, as Experiencias da Modificación das Prioridades Orzamentarias Municipais en tempo de crise e Experiencias de Dinamización das Defensorías.

O primeiro deles foi presentado polo Valedor do Cidadán de Vigo no que se expuxo unha reflexión sobre as actuacións de oficio que se poden emprender desde estas Defensorías en favor dos colectivos máis vulnerables ou persoas en risco de exclusión social que dificilmente chegan a presentar queixas. A guía do debate deste grupo de traballo foi a actuación de oficio en asuntos de exclusión social de interese xeral, unha posibilidade ou unha prioridade.

A intervención de oficio por vulneración pasiva dos dereitos básicos e individuais especialmente en casos de persoas sen abrigo ata onde está lexitimado o Defensor para suplir a vontade das persoas afectadas.

Terceiro, o Defensor e os medios de comunicación no tratamento de temas sobre a pobreza e a exclusión social.

Cuarto, como pode colaborar o Defensor coa Administración Local para que esta mellore o seu papel no combate á pobreza e exclusión social.

E quinto, o Defensor perante a discriminación que sofre os diferentes colectivos en risco de exclusión social.

Participación en CONAMA XII. A participación da oficina do Valedor do Cidadán no XII Congreso Nacional de Medio Ambiente CONAMA, realizado en Madrid dos días 26 ao 30 de novembro de 2012, realizouse a través dun stand propio baixo o título "Vigo coa Sustentabilidade", desta maneira a Valedoría do cidadán do Concello de Vigo deu a coñecer a situación de Vigo en relación con este tema, distribuíronse 3.000 trípticos

que recollían as principais actuacións de oficio relacionadas con esta temática e que serviron para a súa difusión.

A presenza en CONAMA XII serviu para contactar directamente con outras institucións e organismos afíns. E con motivo da celebración desta edición de CONAMA, o Concello de Vigo asinou a carta de adhesión ao IV Encontro de Pobos e Cidades pola Sustentabilidade que tivo lugar no marco de CONAMA. Igualmente a edición 2012 de CONAMA, acolleu o I Encontro Iberoamericano sobre Desenvolvemento Sustentable con participación de representantes políticos e empresas de países como Brasil, Chile, Guatemala, Costa Rica, Panamá, Colombia etc.

Parte tres. Actuacións a instancia de parte.

En relación coas actividades feitas a instancia de parte, gustaríame indicar que, como vostedes saben, o corazón de calquera ser humano que se adica a actividades públicas debe estar na súa cabeza, xa que para escoitar o que dicimos é necesario poñerse en lugar daqueles a quen un se dirixe, isto é o que intentamos facer.

Nas entrevistas realizadas ao longo deste período sen límite de tempo, que serven para coñecer persoalmente as características das problemáticas do cidadán que acode a esta oficina, xeralmente chegan tensionados mostrando unha impotencia e indignación perante a falta de resolución do seu problema, e sen comprender os mecanismos administrativos que para eles son hostis. Non existe desgraciadamente terapia resolutiva inmediata, son escoitados con atención, un debe poñerse no seu lugar e téntase orientalos se non é competencia do Valedor, e pola contra, axudar á tramitación dun expediente se da lugar e se así o solicita.

En tódalas entrevistas son explicados os dereitos e deberes da oficina do Valedor para poder discernir, logo a seguir, se o tema obxecto da consulta incumbe directamente nas competencias que lle outorga o Regulamento ou polo contrario trátase dunha orientación ou unha tramitación a outra dependencias administrativas alleas ao Concello.

As entrevistas que mantivemos aprendemos moito dos interlocutores que viñeron libremente a nós a expor as súas queixas ou reclamacións. Hai que escoitalos con atención, falar e preguntarlles, naturalmente todos eles fixéronnos reflexionar, así pois aprendamos uns dous outros, pois unha sociedade que despreza o coñecemento e a experiencia dos seus membros é unha sociedade que non ten futuro, debemos escoitar máis.

No ano 2012 rexeitouse un total de 1.328 actuacións, un 6,2% máis que no ano 2011. As consultas diarias e entrevistas persoais que deron lugar á intervención e mediación foron 1.013, un 6,7% máis que ano 2011, e que triplica as rexistradas no ano 2003. A

súa distribución por temáticas é a seguinte: Benestar Social 57, Cultura e Animación socio-cultural 46, Educación 29, Medio Ambiente 117, Mobilidade e Seguranza 111, Participación Cidadán 36, Servizos Xerais 74, Urbanismo e Vivenda 115, Xestión Municipal 99 e outros 449. Neste apartado destacan as consultas e entrevistas relacionadas con Consumo, cuestións civís e outras administracións.

Consultas por correo electrónico, as consultas por este medio foron un total de 163, un 7,2% máis que no ano 2011.

Por temáticas a distribución foi: Asuntos Sociais dezanove, Educación sete, Medio Ambiente dezanove, Mobilidade e Seguranza corenta e sete, Servizos Xerais vinte e un, Urbanismo catorce, Xestión Municipal trece e outros, vinte e tres.

Unha vez máis observase un incremento espectacular nas actuacións a instancia de parte, entrevistas, consultas e intervencións non municipais, as cales nunca se presentaron ata o ano 2010. Ese ano foron 100, no 2011, 338, e 449 no pasado 2012, das 1328 producidas sendo as temáticas máis representativas o pagamento de hipotecas, desemprego, dificultades económicas para chegar a fin de mes, asuntos xudicializados, conflitos de convivencia entre veciños, contaminación acústica en estradas fora do municipio, ou desconformidade con facturas de consumo.

Ao igual que no observado no ano 2011 as entrevistas que se engloban dentro do apartado "outros" non están estritamente vinculados con conflitos relacionados co Concello, incrementáronse un 32,8% ao longo do ano 2012.

Expedientes. Estas actuacións teñen lugar cando fracasan as medidas expostas no apartado anterior, en total foron concluídos vinte e oito expedientes pertencentes aos anos anteriores, un do 2006, tres 2007, dous 2008, tres do 2009, tres do 2010 e dezaseis do 2011 alén de trinta e catro do 2012. No momento de ditar este informe foron concluídos, ata o día 31 de marzo, vinte e cinco expedientes segundo a seguinte distribución: un do 2006, un do 2007, catro 2008, dous do 2009, tres do 2010, seis 2011 e oito de 2012.

Neste apartado temos que agradecer ás áreas de Benestar Social, Comercio e Industria, Distritos, Parques, Xardíns e Limpeza, Educación, Medio Ambiente, Participación Cidadán e Xestión Municipal pola súa colaboración con esta Valedoría na resolución dos expediente presentados, o que redunda na rápida solución dos conflitos presentados pola cidadanía.

Nos dez anos de funcionamento da Valedoría do Cidadán pódense perfilar dúas etapas, a primeira ata o ano 2006 e outra a partires deste ano. Se tivéramos en conta só esta última, na actualidade o rendemento medio por número de expedientes concluídos aproximaríase ao 95%, máis se temos en conta todo o período este

ascende ao 92%. A razón áchase nas dificultades atopadas nos primeiros anos de funcionamento desta Institución, tal vez pola novidade desta figura, cos anos utilizando constancia e insistencia como un orballo permanente, foise quebrando ese xeo e a colaboración entre as concellerías e a Valedoría incrementouse asumindo as responsabilidades cívicas, que aínda non sendo óptimas, alcanza uns niveis positivos. No informe anual presentado ó Pleno no pasado ano, facíase constar que en relación coa resolución de expedientes había un atasco pertencentes aos anos 2006-2009, fíxose un chamamento as concellerías relacionadas con eles, que tivo unha boa e rápida resposta, fundamentalmente de Urbanismo que agradecemos en nome da cidadanía, diminuíndo así o número de expedientes.

Así mesmo, en canto as cuestións propostas a esta Valedoría no ámbito das sancións de tráfico, ponse en dúbida que determinadas sancións se axusten a unha regulamentación que todos debemos cumprir. Non en tanto, excepcionalmente existen claros escuros que deben interpretarse en función das alegacións que a cidadanía presenta ao considerar que se violan os seus dereitos. As alegacións razoados e contrastadas serven non para mudar o sentido das leis, senón para axustarse ao espírito alternativo do regulamento. A razón de este aserto, ponse de manifesto nos seguintes expedientes: multa por deter un vehículo para apear a unha persoa incapacitada, non se ten en conta o estado desta necesidade, a resposta final é si o interesado non a considera correcta a sanción debe impugnala vía contencioso administrativo.

Segundo sanción e retirada de vehículos sen existir sinalización, despois de meses de constantes peticións respóndese desestimando a petición de devolución das taxas iniciándose a vía xudicial a seguir.

Dende hai un ano esta Valedoría está a tentar sen éxito a levar ao ánimo dos responsables municipais as dúbidas que se presentan sobre a interpretación errónea do Regulamento Xeral de Circulación, xa que se considera que unha infracción é grave cando non o é. O reclamante foi sancionado cunha cantidade superior a que lle correspondía solicitando que se proceda a devolución do exceso, o departamento de Mobilidade e Seguridade na súa información comunica que o recurso de reposición foi rexeitado, e se o infractor considera que a sanción non se axusta ao dereito debe impugnala pero perante ao Xulgado Contencioso-Administrativo, refírese a unha multa relacionada co estacionamento da zona de “carga e descarga”.

Os exemplos destes expedientes serven para puntualizar unha forma de actuación sobre a que consideramos debería reflexionarse. En primeiro lugar, calquera reclamación que a cidadanía formule perante unha actuación municipal que considere

que viole os seus dereitos, debe ser razoada en tempo e forma, pois nestes expedientes demorase meses en recibir a resposta despois de reiteradas solicitudes por parte desta Valedoría.

Por outra banda, xa saben que o recurso de reposición fica denegado despois de un mes de silencio administrativo podendo o recorrente proseguir o proceso vía contencioso-administrativo.

A cuestión é simple, canto custa esta última vía e canto tempo vai durar? Dado que a contía da multa, xeralmente, é moi inferior ao custe económico que comporta o proceso contencioso-administrativo, a cidadanía desiste de continuar a súa reclamación, así pois é un proceso que debería avaliarse para evitar a indefensión da cidadanía. Aínda se complica máis, ao interpretarse libremente o artigo 92.2 do Regulamento de Circulación e artigo 94.2c no que se cualifica como infracción grave o estacionamento en zona de “carga e descarga”, aí a lei 18/2009 do BOE de 24 novembro de 2009, explícita de forma clara no título V o Réxime sancionador, Capítulo I-Infraccións e Sancións e no seu artigo 65.4 son infraccións graves cando non sexan constitutivas de delito, as condutas tipificadas nesta lei referidas a, explícítase, vinte e oito casos non existindo ningunha referencia ao estacionamento de zonas de “carga e descarga”, se ao contrario cita de forma literal as zonas de estacionamento para o seu uso exclusivo de persoas con discapacidade.

Polo tanto, se o lexislador non explicita o caso de “carga e descarga” no apartado de infraccións graves, non pode ser considerado infracción grave. Pediuse dende esta Valedoría do cidadán, con respecto a este expediente, que foi tratado na última Comisión de Suxestións e Reclamacións, suscitación razoada da aplicación da lei 18/2009 en relación co estacionamento en zona de “carga e descarga” sen obter ningunha resposta, consideramos que é urxente que se debe dar a coñecer os argumentos xurídicos se os houbera ou rectificar o tipo de sanción imposta.

Os expedientes citados son excepcións, a Valedoría do cidadán ten por misión facelo constar para que estes non aumenten senón, ao contrario, diminúan. Son conflitos que poderían terse evitado se se cumprise as directrices do Regulamento Orgánico que rexe o funcionamento desta institución con distintas concellerías que foron aprobadas por este Pleno municipal. Non é nada novo, os clásicos, frecuentemente acudimos aos clásicos, deixaron escrito que hai que ser escravos das leis para poder ser libres, isto é hai que axustarse aos regulamentos aprobados para evitar así as incertezas da resolución dos conflitos presentados.

E ata aquí non cambio nin unha coma, nin unha letra. Habería que facer unha xuntanza entre a Asesoría Xurídica da Concellería de Mobilidade e a Valedoría do

Cidadán, así pois que sexa o máis pronto posible porque non se pode vivir en medio da incerteza, quedamos polo tanto, de acordo co que me transmitiu, disposto para rematar o tema.

Repito que ata o de agora todo o que dixen é así e non cambio nin unha coma, nin unha letra, a partir de despois pois se hai que cambiar se cambia.

Carta parte. Resumo estadístico da páxina web do Valedor do Cidadán.

O Valedor do Cidadán rexistrou no ano 2012 un total de 22.060 visitas e descargas de documentos, os informes aos Plenos tiveron un total de 5.220 visitas ou descargas, os informes e monografía máis solicitados foron: Xestión da condición acústica; análise da xestión estatal e procesos de aplicación pola administración local 940; pobreza e exclusión social 499; indicador común europeo de sustentabilidade A-4 e accesibilidade aos servizos básicos 274; rutas carrís para bicicletas no Concello de Vigo 237; aparcadoiros disuasorios; propostas de aplicación no edificio de Vigo 220, enquisas sobre aparcadoiros disuasorio, análise dos factores condicionantes para a súa publicación 218.

Finalmente Reflexións e recomendacións.

Se esta é a miña tarefa, a de vostedes reside no papel de legislar normativas locais lembrando que o principal rol de sociedade futura reside en harmonizar progreso económico con progreso social, e formar cidadáns libres, tolerantes e solidarios. Isto é aberto a todos e a todo, xa que o proxecto de calquera actividade social, ao igual que a que desenvolve no futuro, é un proceso que implica transmitir á cidadanía que a vida cívica na súa sociedade é e debe ser un equilibrio permanente entre dereitos e deberes, pregando que na súa redacción dos textos das ordenanzas legislativas que aproben fosen simples, pois o simple é sempre mellor.

Teñen vostedes, a igual que a nos anteriores, un relatorio secuencial dos expedientes concluídos e non concluídos, teñen vostedes unha documentación valiosa tanto dos expedientes ou consultas como das entrevistas extensas, xeral todas elas. Todos, absolutamente todos, temos unha obriga ineludible coa cidadanía na procura do ben común e que confía no bo facer de toda a Corporación local. Os casos tratados neste informe serán de grande utilidade para coñecer tanto a parte visible do iceberg como a oculta, a que está abaixo da liña de flotación e que non se sabe, pero existe, para isto fico a disposición de calquera dos presentes para clarear calquera tipo de dúbida se houberse. Moitas grazas pola súa atención.

A PRESIDENCIA: Moitas grazas Sr. Valedor do Cidadán, Sra. Veloso ten a palabra.

SRA. VELOSO RÍOS: A nós gustaríanos dende o Grupo Municipal do Bloque Nacionalista Galego darlle os parabens o Valedor do Cidadán polo seu traballo de escoita activa á cidadanía, pola súa empatía e especialmente con aquela cidadanía que ten máis dificultades para facerse escoitar e para facer valer o seus dereitos por distintos problemas, dos que el mesmo xa falou no propio informe. Tamén pola súa perspectiva sempre que comeza, que realiza algún tipo de estudo, de xustiza, sustentabilidade e igualdade.

Nós entendemos que o Valedor do Cidadán, igual que o Valedor do Pobo é xa un elemento fundamental do funcionamento democrático do que non se pode prescindir, aínda que haxa quen pensa que é un luxo en tempos de crise, e preténdese eliminar ós Valedores pero iso para nós non é austeridade, simplemente é absolutamente antidemocrático.

Para agradecer tamén, ós departamentos municipais que dan resposta cada vez máis áxil ás demandas da cidadanía, e tamén o Goberno Local ao que, sen embargo, queremos facer unha advertencia, a diminución no número de queixas ou a diminución no prazo de resposta a estas, non ten porque interpretarse como un acordo total e absoluto da cidadanía ás accións municipais, de feito sabemos que hai demandas da cidadanía, demandas de asociacións, barrios e parroquias, que se fan durante moito tempo e que a día de hoxe aínda non recibiron unha resposta satisfactoria, mesmo cando hai casos nos que non parece excesivamente complicado dar unha resposta. Pode haber múltiples razóns para que estas cifras sexan as que son, e é preciso facer unha autoavaliación continúa para non pasar da satisfacción, que é xusta cando as cifras son boas, para chegar a autocompracencia, iso non é bo para ningún goberno e tampouco para o goberno desta cidade.

Dito isto, reiteramos os nosos parabéns por todos aqueles esforzos que permiten reforzar e mellorar o funcionamento democrático da nosa sociedade.

E sen ter máis asuntos para tratar, o Sr. Presidente deu por rematada a sesión, ás 10,50 horas, da que se redacta a presente acta; como secretario dou fe do seu contido e incorpórase ó libro de actas do Pleno autorizada coa miña sinatura e máis a do Excmo. Sr. Alcalde-Presidente, conforme ó previsto no artigo 110.2 do RD 2568/1986.
am.

O ALCALDE,

Abel Caballero Alvarez

O SECRETARIO XERAL DO PLENO,

José Riesgo Boluda.